

után és ennek nagysága szerint, az illető m. k. állampénztárnál vállalkozó által évenként pontosan lefizetendő.

A szerződés két eredeti példányban állittatik ki, s vállalkozó költségén a szerződés megkötése alkalmával a megfelelő okmánybélyeggel láttatik el.

29. Vállalkozó kívánatára a szerződés egy német fordítása is ki fog adatni, megjegyeztetvén egyébiránt, hogy a szerződés értelmezésénél egyedül a hiteles magyar szöveg szolgálhat alapul.

30. Ezen szerződés mindkét részről történt aláírás, illetőleg jóváhagyásután azonnal teljes jogérvényre jut.

Jelen szerződést hitelességére és tökéletes érvényességére nézve a szerződő felek, egyfelől a m. kir. pénzügyministerium, másfelől pedig vállalkozó N. N. és neje N. N., szül. N. N., továbbá két tanu sajátkezüleg aláírják, nyíltan és határozottan kijelentvén, miszerint jelen szerződés vállalkozóra nézve aláírása után azonnal teljes jogérvényes kötelezettséggel bír, a kincstárra nézve pedig csak akkor válik kötelező erejűvé, midőn az a m. k. pénzügyminister által végleg jóvá- és helybenhagyatott.

Kelt Budán.

A m. kir. pénzügyminister indokolása az államerdők terményeinek kiállítására ügyében.

Pénzügyminister ur ő Nagyméltósága azon célra, hogy az államerdők terményei a bécsi világkiállításon méltóan legyenek bemutatathatók, a pénzügyministerium 1873. évi költségvetésében 140.000 forintot irányzott elő, s ez intézkedését következőképp indokolja :

A magyar birodalom erdőgazdaságának a bécsi világkiállításon leendő méltó bemutatását anyagi érdekeink követelik.

A magyar állam fekvő vagyonának igen tetemes részét az erdők képezik, s a mintegy 4,000.000 holdnyi állami erdők terményeit, természeti, gazdasági és kereskedelmi viszonyait a közvetlen szomszédságunkban tartandó nemzetközi versenyen kellően képviseltetni és oly mértékben versenyre bocsátani, mint a minő arányban ez az európai fakereskedelem piaczn részt venni hivatva van, azért szükséges, mert ennek elmulasztása, tekintettel a kiállítás természetére és jelenlegi helyére, többé helyreépíthető nem lenne.

A magyar korona területén a legnagyobb erdőbirtokos maga az állam levén, kétségkívül áll az, hogy a kiállítás körében az erdőgazdaságnak jutott tér elfoglalásánál ezen legnagyobb erdőbirtokosnak kell előlmenni és pedig annyival is inkább, mert az ország magán erdőgazdasága még igen nagy részt nem emelkedett azon kulturai állapotra, melynél fogva az magára hagyatva képes lenne a birodalom erdészetét, az állam nagyobb mértékben való részvétele nélkül is, a világkiállításon úgy képviselni, a mint azt az állam és az ország általános érdeke sürgősen követeli.

Ezen részvételt a magyar kincstárnak azonban az általános érdekek mellett, még saját magán erdőgazdasági érdeke is parancsolja, hogy a kezelésére bizott állami erdők terményeit minél változatosabb alakban és minél nagyobb számban bemutassa, s ezzel tetteleg és kézzelfogható alakban megismertesse az európai fakereskedőkkel azon erdőterményeket, melyekből azok számára nagy mennyiséget eladni képes.

Magyarország erdőgazdaságát a külföld eddig inkább csak írásból ismeri, s ezért kétség kívül éber figyelemmel várja a bécsi világkiállítás megnyitását, melyet szintén legkedvezőbb

alkalomnak tart arra, hogy az eddig szóval és írásban hirdetett fadus erdőségek kincseit megismerje.

A magyar birodalom erdőségeinek terményei a volt párisi világkiállításon nem lehettek oly mértékben képviselve, a mint ezt erdőgazdaságunk világkereskedelmi hivatása igényelte volna. A kedvező idő erre csak most jött el azon igen komoly megfontolást érdemlő figyelmeztetéssel, hogy számunkra hasonló előnyös alkalom hosszú időn át nem fog nyílani.

Ha a külföld Bécsben a hirneves magyar birodalmi erdő-kincsek képviselőitül csak aunyi és oly erdőterményeket láthatna, mint a minőket és mennyit Párisban volt alkalmá látni, akkor aligha nem azon gondolattal távoznék az erdészeti osztály köréből, hogy a magyar birodalomnak dús erdőgazdasága tetteleg talán nem is létezik, mert ime nincs mit kiállitania. És mi lenne ez ítéletnek következése más, mint az, hogy a külföldi fakereskedők, kik milliók értékére menő faüzleteket kötnek, faszükségeik biztosabb fedezhetése végett, nem Magyarország felé, hanem máshova fordulnának, s akkor a különben is vetélytársul szereplő osztrák, halics, svéd és norvég- orosz erdőségek, habár mi déleurópára nézve a triesti és kiépitendő fiumei kikötők által előnyös kereskedelmi helyzettel birunk is, erdőterményeinket a világkereskedelem köréből egyre hátrább szorítanák.

Magyarország erdőgazdaságának a győzelem biztos reményével kell a bécsi világkiállítás versenyterére lépni, a minek megtétele az államnak annál mulaszthatlanabb kötelessége, mert hazánkra és erdőbirtokosainkra nézve felette érzékeny kárral és hátránnyal lenne az, ha minket idegen kiállitók ugyszólva saját erdeink tövében győznének le.

E kiállítás pedig egyszersmind alkalmat nyujtand arra is, hogy a fakereskedők a kincstár erdőségeinek fagazdagságával megismerkedve, bizalmat nyerjenek hazánkba jönni, s itt a

helyszínén szerzett tapasztalatok után lassanként a magán birtokban levő s eddig kellően nem értékesíthetett erdőket is üzleti használataik körébe vonják, s ez által a tulajdonosoknak s közvetve az országnak is növekedő jövedelmet adjanak.

Részemről alapos hittal vagyok az iránt, hogy nem csak az erdészeti szak bővebb ismeretével bírók tudják, de mindenki meg van győződve arról, miszerint hazánkban s illetőleg a nálunk legbelterjesebb erdőgazdaságot folytató kincstárnak a a bécsi világkiállításon minden tekintetben kitűnően kell erdőgazdaságunkat képviseltetni.

Ezen meggyőződéstől a kincstár érdekéből folyólag teljesen áthatva levén, már ez év elejétől kezdve nem mulaszthattam el megtenni mindazon intézkedéseket, melyek szükségesek valának arra, hogy erdőgazdaságunk minden ágának minden terményei, s ezen kívül az oly annyira félre ismert magyar erdőgazdaság kulturai állapotát kitüntető szakművek is, a kiállításra előkészítettessenek és annak idején felküldessenek. *)

Az egyes erdőhivatalok számára kijelöltetvén azon tárgyak, melyek ezek részéről a kiállításra felküldendők, számítások tétettek azon költségek iránt is, melyekbe azok kiállítása a kincstárnak valószínűen kerülni fog. E számítás alapján az tünt ki, hogy e költségek fedezésére a Magyarországon levő 12 kincstári jószágigazgatóság, továbbá a tenesvári és zágrábi főparancsnokság és a zágrábi orsz. pénzügyigazgatóság kezelése alatt levő összes erdőségek számára, az államköltségvetésben átalányképen 140.000 forint szükséges.

Ezen kiadás az egyes igazgatóságok és szükségleti ágak szerint következőleg oszlik fel :

---

*) Az indokolásban elősoroltatnak a kiállítandó tárgyak, ezek megnevezését azonban térszűke miatt, és annyival is könnyebben mellőzhetjük, mert t. olvasóink azokat lapunk m. évi VII. füzetéből ismerik.

ó-budai jószágigazgatóság	200	frt
gödöllői "	300	"
beszterczebányai "	5.000	"
soóvári "	1.000	"
ungvári "	3.300	"
marm.-szigeti "	5.500	"
nagybányai "	600	"
kolozsvári "	3.500	"
lippai "	700	"
temesvári "	200	"
pécskai "	200	"
zombori "	403	"
zágrábi orsz. pénzügyigazgatóság	8.100	"
" katonai főparancsnokság	16.000	"
temesvári "	2.400	"
Fényképek	3.000	"
Általános térkép	3.000	"
Statistica három nyelven	5.000	"
A fák szilárdságának megvizsgálása	2.000	"
Központi költségek	5.000	"
Helybér	2.600	"
Pavillon építés	37.000	"
Berendezés, diszítés és etikettek	5.000	"
Kipakkolás és felállítás	10.000	"
Felvigyázás, fentartás	3.000	"
Pavillont építő mérnök és segéd szolgálóinak fizetése	4.000	"
Levelezés és a kiállítás bezárása után az illető tárgyak eladása	2.000	"
El nem adott tárgyak hazaszállítási díja	6.000	"
Előre nem látható kiadások	5.000	"

összesen . 140.000 frt.

(Miként t. olvasóink lapunk I. füzetéből értesültek, a pénzügyi bizottság ez összegből 40.000 frtot törült, s így nem sok kilátás van arra, hogy a képviselőház a részletes tárgyalás alkalmával megszavazza az egész összeget, noha kétség nem lehet benne, hogy a minister ur a kiállítás czéljára csak annyit irányzott elő, mennyi arra az eszközölt előszámítások szerint szükségesnek ismerhető. Szerk.)

Dalmátországi erdészeti viszonyok.

A dalmátországi erdészeti állapotokról szólva, mindenképp előtt sajnálattal kell beismernünk, hogy ezek Dalmátiának legégetőbb sebet képezik.

Ki ez ország erdőségeinek nagyságát a statistikai adatok alapján itéli meg, az természetesen azt gondolhatná, hogy Dalmátia az erdődus országok egyike, mert a statistikai táblák 475.000 hold erdőt és 293.000 hold beerdősült legelőt, s így összesen 768.000 hold erdőterületet mutatnak ki, mely összeg egyenlő az ország területének $\frac{1}{3}$ -ával. És mégis két közép-nagyságú állami erdőtest, egy pár jól kezelt községi s több kis magánerdő kivételével, melyek összes területe 60.000 holdat tehet, ez ország erdővel nem bir, mert a fentemlitett és $\frac{2}{3}$ -ad részben a közbirtokosságot illető nagy erdőterületnek fái, az ember és legelő marha (kecske) által alacsony, s gyakran csak fűmagasságu növényzetre alacsonyítottak le.

Ezen szomorú állapotnak főoka pedig a kecskék korlátlan legeltetése, különösen ez országban, mely 400.000 db kecskével bir, s melyből 1 mfdre 200 db jut, míg az egész birodalom többi országaiban alig van több kecske egy milliónál, vagy egy mértföldön 100-nál.